

บันทึกข้อความ

กรมประชาสัมพันธ์
รับที่ 17721
วันที่ 14 พ.ค. 50
07-19

ส่วนราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๔๔ ๙๓๐๓

ที่ นร ๐๑๐๖/๑๐๕๓

วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

กองกฎหมายและระเบียบ
ที่ 17721
ที่ 14, พ.ศ. 50

เรียน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

ด้วยกระทรวงการคลังแจ้งว่า ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐบางแห่งยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาทางปกครอง โดยนำข้อพิพาททางปกครองตามสัญญาทางปกครองมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเมื่อล่วงเลยระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ศาลปกครองจึงไม่รับคำฟ้องคดีไว้พิจารณา และเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ มอบหมายให้กระทรวงการคลังดำเนินการชักซ้อมความเข้าใจในเรื่องกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาทางปกครอง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว๒๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

๑/๒ ๐๑๖.๗/ว๒๑ (ท.จ.ก.ก.)
- เพื่อโปรดทราบ และเพื่อเตรียม
ค.ค.ก. ๑๑๖ เวช ๕๐/๖

(นายจุลยุทธ หิรัญยะวาลิต)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(นายจุมพล ชุ่มกมล)
อกร.
15 พ.ค. 2550

๓-ทราบ
-ดำเนินการตามเสนอ

(นายเพชฌุ ขำโพธิ์)
ร.อ.ป.ส.
16 พ.ค. 2550

ที่ นร ๐๒๐๑.๐๑/ว 1210
๔-เรียน ผอ.สำนัก.,ผอ.กองและหัวหน้าหน่วยงาน
เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นางทัศนีย์ ไตรอรุณ)
ลกน.
16 พ.ค. 50

15 พ.ค.
- เพื่อโปรดทราบ
16 พ.ค. 50
16 พ.ค. 2550
ร.ป.ส. (นายเพชฌุ ขำโพธิ์).....
15 พ.ค. 2550

ที่ กค 0406.71/๑ ๒1

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กทม.10400

๒๖ เมษายน 2550

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
เลขรับ 386
วันที่ 27 เม.ย. 2550
เวลา 14.30

เรื่อง กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/ว 14 ลงวันที่ 25 มกราคม 2550

ด้วยปัจจุบันหน่วยงานของรัฐบางแห่งยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาทางปกครอง ซึ่งได้แก่ สัญญาสัมปทาน สัญญาที่จัดให้ทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยที่ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 51 ได้กำหนดให้การฟ้องคดีตามสัญญาทางปกครอง ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ในทางปฏิบัติหน่วยงานของรัฐมักจะนำข้อพิพาททางปกครองตามสัญญาทางปกครองมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเมื่อได้ล่วงเลยกำหนดระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่รู้ หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว โดยสาเหตุแห่งการฟ้องคดีล่าช้าส่วนใหญ่หน่วยงานของรัฐมักจะอ้างเหตุจำเป็นกรณีหลัก ๆ ได้แก่

1. กรณีสัญญาทางปกครองที่กำหนดสิทธิให้หน่วยงานของรัฐบังคับชำระหนี้ได้นับแต่วันที่มีการผิดสัญญาโดยไม่ต้องทวงถามก่อน แต่หน่วยงานของรัฐกลับทำหนังสือทวงถามไปยังคู่สัญญา (ลูกหนี้) ตามมาตรา 204 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และได้ถือสิทธิเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่คู่สัญญา (ลูกหนี้) ไม่ปฏิบัติตามหนังสือทวงถาม ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ล่วงเลย 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

2. กรณีการใช้สิทธิฟ้องคดีปกครองตามสัญญาการศึกษา โดยหน่วยงานของรัฐอ้างสาเหตุการใช้สิทธิฟ้องคดีล่าช้าเนื่องจากต้องรอผลการพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนหนี้ หรือแนวทางในการชำระหนี้ จากกรมบัญชีกลางก่อน เมื่อได้รับแจ้งผลจากกรมบัญชีกลางแล้วจึงได้นำข้อพิพาทนั้นมายื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งเป็นระยะเวลาการใช้สิทธิเรียกร้องล่วงเลย 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว

3. กรณีการนำสิทธิเรียกร้องในคดีแพ่งมาใช้ปนกับคดีปกครอง โดยหน่วยงานของรัฐนำหลักฐานอันเป็นสิทธิเรียกร้องตามหนังสือ หรือโดยการให้หลักประกันที่เกิดจากลูกหนี้รับสภาพความรับผิด

/ตาม...

ตามมาตรา 193/35 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นมูลหนี้ที่เลยระยะเวลาฟ้องคดีปกครองแล้วมาฟ้องต่อศาลปกครองอีก

4. กรณีหน่วยงานของรัฐอ้างเหตุฟ้องคดีเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐร้องขอให้ศาลปกครองกำหนดค่าเสียหาย หรือให้คู่กรณีชดใช้ค่าเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ เนื่องจากการใช้สิทธิเรียกร้องในลักษณะดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐ ผู้ฟ้องคดีโดยตรง ซึ่งไม่เข้าลักษณะเป็นการจัดการเพื่อบริการสาธารณะ จึงไม่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ต่อส่วนรวมแต่ประการใด

5. กรณีหน่วยงานของรัฐอ้างสิทธิเหตุอายุความสะดุดหยุดลง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้แจ้งสิทธิตามสัญญาทางปกครองแล้ว ฝ่ายคู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งยินยอมชดใช้เงิน หรือขอผ่อนชำระเงินคืนแก่ทางราชการ หน่วยงานของรัฐได้ถือสิทธิในเหตุดังกล่าวเป็นการรับสภาพหนี้ของคู่สัญญา และเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตามมาตรา 193/14 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงนำข้อพิพาทตามสัญญาดังกล่าวมาฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

การใช้สิทธิเรียกร้องกรณีดังกล่าวข้างต้นล้วนเป็นการใช้สิทธิเมื่อล่วงเลยระยะเวลาการฟ้องคดีทั้งสิ้น ศาลปกครองจึงไม่รับคำฟ้องคดีในลักษณะดังกล่าวไว้พิจารณาและเป็นเหตุให้ทางราชการต้องได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2550 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/ว 14 ลงวันที่ 25 มกราคม 2550 มอบหมายให้กระทรวงการคลังดำเนินการชักข้อความเข้ากับหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการและเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐที่เกิดจากการใช้สิทธิฟ้องคดีไม่ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการเกี่ยวกับใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาทางปกครอง โดยให้ถือปฏิบัติดังนี้

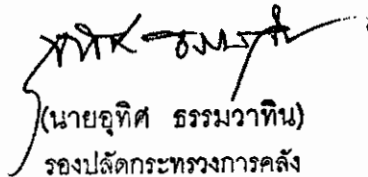
ก. เมื่อคู่สัญญาหรือคู่กรณีตามสัญญาทางปกครอง กระทำผิดหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขของสัญญาไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใด เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐเกิดสิทธิเรียกร้องอย่างหนึ่งอย่างใด ให้หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นรีบดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องให้คู่สัญญาหรือคู่กรณีดำเนินการจัดการแก้ไขให้เป็นไปตามสัญญา หรือชดใช้ความเสียหายให้ถูกต้องและเสร็จสิ้นโดยเร็ว อย่างช้าไม่ควรเกิน 30 วัน นับแต่วันที่มีการกระทำผิดหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขตามสัญญาดังกล่าว หากคู่สัญญาหรือคู่กรณีปฏิเสธ บิดพลิ้ว หรือไม่รีบจัดการแก้ไขหรือชดใช้ความเสียหายตามสัญญาให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้จัดการแก้ไข หรือชดใช้ความเสียหาย ไม่ว่าจะด้วยเหตุหรือกรณีใด ให้หน่วยงานของรัฐนำข้อพิพาทตามสัญญาทางปกครองนั้นฟ้องต่อศาลปกครองอย่างช้าไม่ควรเกิน 30 วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่ให้คู่สัญญาหรือคู่กรณีจัดการแก้ไข หรือชดใช้ความเสียหาย ใดๆ ก็ดี ทั้งนี้ รวมแล้วไม่ควรเกิน 90 วัน

ข. การนำข้อพิพาททางปกครองฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เนื่องจากกระบวนการพิจารณาคดีปกครองถือหลักวิธีพิจารณาอย่างเรียบง่ายและไม่ต้องมีทนาย โดยมีขั้นตอนดำเนินการกำหนดได้อย่างชัดเจน ตลอดจนมีเจ้าหน้าที่ศาลปกครองคอยให้คำแนะนำแก่ผู้ประสงค์จะฟ้องคดี จึงได้รับความสะดวกและไม่ยุ่งยากที่บุคคลทั่วไปจะไปใช้สิทธิฟ้องคดีปกครอง ประกอบกับวิธีพิจารณาคดีปกครองใช้ระบบไต่สวนโดยตุลาการศาลปกครองจะทำหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมด ก่อนมีคำสั่งหรือคำพิพากษา ดังนั้น คำวินิจฉัยของศาลปกครองหรือผลของคดีปกครองจึงไม่จำเป็นต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและเทคนิคของผู้ว่าคดี (ทนายความ) แต่ประการใด ฉะนั้น เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินคดีและป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ฟ้องคดีขาดอายุความอีกทางหนึ่ง หากหน่วยงานของรัฐมิได้มีเหตุจำเป็นพิเศษใดแล้วสมควรที่จะดำเนินคดีปกครองด้วยตนเอง ทั้งนี้ เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินคดีและมีให้เป็นการเพิ่มภาระแก่สำนักงานอัยการสูงสุดโดยไม่จำเป็น

ค. สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ใช้สิทธิเรียกร้องไม่ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นเหตุให้คดีขาดอายุความ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายนั้น กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าการใช้สิทธิเรียกร้องไม่ทันและเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น จึงให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เพื่อพิจารณาหาตัวเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชดใช้ ตามนัยข้อ 8 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ต่อไป

จึงเรียนเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐในสังกัดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุทิศ ธรรมวาทีน)
รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดทางแพ่ง

กลุ่มวิเคราะห์และประเมินผลคดีปกครอง

โทร. 0 2298 6827

<http://www.cgd.go.th>

สำนักงาน
คู่สมชาย คู่สมชาย
(นางสาวคู่สมชาย คู่สมชาย)
หน้า ๓